

Objectius

1. OBJECTIUS DEL CONTINGUT DECLARATIU

Construir criteris per poder intervenir en un procés d'ensenyament i aprenentatge, això és:

1. Conèixer les variables educatives que defineixen una situació d'ensenyament i aprenentatge determinada.
2. Conèixer les variables psicològiques que caracteritzen els protagonistes d'una situació d'ensenyament i aprenentatge determinada.
3. Conèixer el concepte d'estil d'ensenyament i aprenentatge, que relaciona les variables educatives i les variables psicològiques, i explica, en alguna mesura, l'aprofitament i la satisfacció del professor i de l'alumne en una situació d'ensenyament i aprenentatge determinada.
4. Fer propostes per millorar un procés d'ensenyament i aprenentatge determinat, i per optimitzar el grau d'aprofitament i satisfacció dels seus protagonistes.

3. OBJECTIUS DEL CONTINGUT PROCEDIMENTAL

Saber fer un informe psicopedagògic, això és:

1. Saber recollir informació sobre variables educatives en un procés d'ensenyament i aprenentatge concret.
2. Saber recollir informació sobre variables psicològiques en un procés d'ensenyament i aprenentatge concret.
3. Saber fer un diagnòstic psicopedagògic que relacioni les variables educatives i les variables psicològiques en aquest procés d'ensenyament i aprenentatge.
4. Saber fer una orientació psicopedagògica per millorar el procés d'ensenyament i aprenentatge analitzat.

2. CONTINGUT DECLARATIU (teoria)

- 1. Intervenció psicopedagògica**
 1. Necessitats educatives
 2. Intervenció psicopedagògica
- 2. Variables educatives**
 1. Sistema educatiu
 2. Centre
 3. Currículum
 4. Metodologia
 5. Ajudes psicopedagògiques
- 3. Variables psicològiques**
 1. Estil d'ensenyament i aprenentatge
 2. Models teòrics sobre l'estil d'ensenyament i aprenentatge
 3. Model de Myers-Briggs: EI, SN, FT, JP
 4. Model de Keirsey: racional, guardià, artesà, idealista
 5. Només diferents
 6. Curiositats sobre els estils
- 4. Avaluació de variables educatives i psicològiques**
 1. Entrevista
 2. Tests
 3. Activitats per avaluar l'estil d'ensenyament i aprenentatge
- 5. Informe psicopedagògic**
 1. Introducció
 2. Procediment
 3. Resultats
 4. Diagnòstic psicopedagògic
 5. Orientació psicopedagògica

4. CONTINGUT PROCEDIMENTAL (pràctiques)

Les pràctiques consisteixen a redactar un informe psicopedagògic, que comporta recollir informació sobre l'estil d'aprenentatge d'un alumne i el seu context educatiu, per poder elaborar un diagnòstic psicopedagògic, i per poder proposar una orientació psicopedagògica que millori la seva adaptació instruccional, i que optimitzi els seus resultats acadèmics.

Metodologia

Les classes es conceben com un espai de treball, intercanvi i construcció del coneixement. La professora organitzarà activitats d'ensenyament i aprenentatge a l'aula

per tal que això sigui possible. Els alumnes han de valorar si aquestes activitats els ajuden a aprendre, i si poden o els interessa venir a les classes. Per tant, l'assistència a les classes de teoria i de pràctiques NO s'ha d'entendre com a obligatòria, i en cap cas no serà ni necessària ni suficient per aprovar l'assignatura.

Avaluació

L'assignatura té dues parts:

1. Teoria o contingut declaratiu, que s'avalua amb un examen de resposta múltiple.
2. Pràctiques o contingut procedimental, que s'avalua amb la redacció d'un informe psicopedagògic.

L'examen val 5 punts i l'informe 5 més. La suma és la nota de l'assignatura, siguin quines siguin les notes de l'examen i de l'informe. Per aprovar l'assignatura cal sumar, entre totes dues parts -examen i informe- un mínim de 5 punts.

Bibliografia

7. BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

Clariana, M. (2002) *Estil d'ensenyament i aprenentatge*. Bellaterra: UAB, Servei de Publicacions, Materials 113. Aquest llibre descriu l'estil d'ensenyament i aprenentatge d'acord amb els models de Myers-Briggs i de Keirsey, per a l'avaluació de les variables psicològiques del professor o de l'alumne.

Clariana, M. (2003) *Informe psicopedagògic*. Bellaterra: UAB, Servei de Publicacions, Materials 124. Aquest llibre resumeix les variables educatives que cal analitzar en un procés d'ensenyament i aprenentatge, i proposa metodologies i tècniques concretes per avaluar aquestes variables educatives i també les variables psicològiques que tenen relació amb el procés instruccional.

Fairhurst, A.M. i Fairhurst, L.L. (1995) *Effective teaching, effective learning. Making the personality connection in your classroom*. Palo Alto, Califòrnia: Davies-Black Publishing. Aquesta obra amplia la informació sobre l'estil d'ensenyament i aprenentatge, que exposa Clariana (2002).

Fernández-Ballesteros, R. (1992) *Introducción a la evaluación psicológica I*. Madrid: Pirámide. Aquest manual amplia la informació sobre l'avaluació de variables psicològiques, que exposa Clariana (2003).

Wang, M.C. (1992) *Adaptive education strategies: Building on diversity*. Paul H. Brookes Publishing Co. [Traducció al castellà: *Atención a la diversidad del alumnado*. Madrid: Narcea, 1995]. Aquest llibre exposa una experiència d'ensenyament personalitat realitzada en escoles d'educació primària i secundària als Estats Units.

8. BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Ackerman, P.L., Sternberg, R.J., i Glaser, R. (1989) *Learning and individual differences*. Nova York: W.H. Freeman and Company.

Aldámiz-Echevarría, M.M., Alsinet, J., Bassedas, E., Giné, N., Masalles, J., Masip, M., Muñoz, E., Notó, C., Ortega, À., Ribera, M., i Rigol, A. (2000) *Com ens ho fem? Propostes per educar en la diversitat*. Barcelona: Graó, Biblioteca de Guix 119.

Alonso Tapia, J. (1995) *Orientación educativa. Teoría, evaluación e intervención*. Madrid: Síntesis 4.

Clariana, M. (1994) *L'estudiant de secundària. Què en sabem?* Barcelona: Barcanova.

Clariana, M. (1999) La influencia de variables no cognitivas en la interacción instruccional: la extraversión. Dins J. Beltrán i C. Genovard (eds.) *Psicología de la instrucción II. Áreas curriculares*. Madrid: Síntesis Psicología 8, 257-277.

Clariana, M. (2000) *Ensenyar i aprendre*. Bellaterra: UAB, Servei de Publicacions, Materials 84.

Clariana, M. (2001) Las preferencias instruccionales: conceptualización y evaluación. *Revista de Psicología General y Aplicada* 54 (2), 259-279.

Clariana, M. (2002) *Estil d'ensenyament i aprenentatge*. Bellaterra: UAB, Servei de Publicacions, Materials 113.

Clariana, M. i Gotzens, C. (2003) El estilo de aprendizaje de los alumnos de psicología de la educación. *eduPsykhé* 2 (1), 51-65.

Crozier, W.R. (1997) *Individual learners. Personality differences in education*. Londres: Routledge.

Etxeberria, J. i Fontan, P. (1995) *L'orientació a l'escola*. Barcelona: Cruïlla, Proposta 7.

Fairhurst, A.M. i Fairhurst, L.L. (1995) *Effective teaching, effective learning. Making the personality connection in your classroom*. Palo Alto, Califòrnia: Davies-Black Publishing.

Fernandez Sierra, J. (1995) *El trabajo docente y psicopedagógico en Educación Secundaria*. Málaga: Algibe.

Garcia Sánchez, J.N. (1990) *Cómo intervenir en la escuela*. Madrid: Aprendizaje Visor.

Genovard, C. i Castelló, A. (1990) *El límite superior. Aspectos psicopedagógicos de la excepcionalidad intelectual*. Madrid: Pirámide.

Goldstein, A.P., Sprafkin, R.P., Gershaw, N.J., i Klein, P. (1980) *Skillstreaming the adolescent*. [Traducció al castellà: *Habilidades sociales y autocontrol en la adolescencia*. Barcelona: Martínez Roca, 1989].

Gotzens, C. (1997) *La disciplina escolar*. Barcelona: ICE/Horsori 24.

Keirsey, D. (2002) URL address: <http://www.keirsey.com>.

Losada, J.S. i López-Feal, R. (2003) *Métodos de investigación en Ciencias Humanas y Sociales*. Madrid: Thomson.

Lou Royo, M.A. i López Urquizar, N. (2001) *Bases psicopedagógicas de la educación especial*. Madrid: Pirámide.

Marchesi, A., Coll, C., i Palacios, J. (comps.) (1990) *Desarrollo psicológico y educación, III Necesidades educativas especiales y aprendizaje escolar*. Madrid: Alianza Psicología 32.

Martín, E. i Mauri, T. (coords.) (1996) *La atención a la diversidad en la educación secundaria*. Barcelona: ICE/Horsori, Cuadernos de formación del profesorado, Educación secundaria 3.

Martín, E. i Tirado, V. (coords.) (1997) *La orientación educativa y profesional en la educación secundaria*. Barcelona: ICE/Horsori, Cuadernos de formación del profesorado, Educación secundaria 5.

Morganett, R.S. (1990) *Skills for living. Group counselling activities for young adolescents*. [Traducció al castellà: *Técnicas de intervención psicológica para adolescentes*. Barcelona: Martínez Roca, 1995].

Vallès, A. (1990²) *Modificación de la conducta problemática del alumno. Técnicas y programas*. Alcoy: Marfil.